

Slika: Predstavitev raziskave o preobrazbi malih industrijskih mest.

bo naslednja konferenca, posvečena srednji in vzhodni Evropi, za zdaj še ni znano. Z zanimanjem in veseljem pa že pričakujemo krovno letno konferenco Združenja za regionalne študije, ki bo junija 2023 v Ljubljani.

Maruša Goluža

Kras – stoletje znanstvenega navdiha

Beograd, Srbija, 23.–24. 9. 2022

Na beograjski Geografski fakulteti je konec septembra 2022 potekal posvet z naslovom »Kras – stoletje znanstvenega navdiha« (*Kras – vekovna naučna inspiracija*), ki je bil organiziran ob 60-letnici začetka pedagoškega in znanstvenega dela prof. dr. Dušana Gavrilovića, dolgoletnega predavatelja na Geografski fakulteti, ki je v drugi polovici 20. stoletja pustil trajen pečat pri preučevanju krasa v Srbiji. Dolga tradicija preučevanja krasa se je v Srbiji sicer začela pred 134 leti, ko je leta 1888 Jovan Cvijić začel s tovrstnimi raziskavami, prof. Gavrilovića pa lahko štejemo v tretjo generacijo srbskih geografov-krasoslovcev.

Posvet je organizirala omenjena fakulteta, na kateri so že v osemdesetih letih preteklega stoletja uvedli podiplomsko usmeritev Geografija krasa, ki sta se ji v zadnjem desetletju pridružila še posebna predmeta Speleologija na prvi in Geografija krasa na drugi bolonjski stopnji študija.

Prvi dan posveta se je vrstilo blizu trideset predavanj z različnih krasoslovnih področij. Videti je bilo, kot da gre za srečanje krasoslovcev nekdanjih jugoslovanskih republik, saj so manjkali zgolj Hrvati. Posledično tudi ni bilo potrebe po uporabi angleškega jezika in so vse predstavitve potekale v srščini.

Na začetku smo spoznali prof. Gavrilovića kot geografa, krasoslovca in speleologa – med drugim je objavil srbsko kraško terminologijo (*Srpska kraška terminologija*, 1974), deloval na področju kraške hidrologije (*Problems of karst hydrology in Yugoslavia* (urednik), 1976) ter se posvečal koroziji (*Merenje intenziteta površinske korozije u krasu Srbije*, 1984), pečat pa je pustil tudi na pedagoškem področju

MATIJA ZORNY

Slika 1: Rajkova jama (Rajkova pečina) pri Majdanpeku velja za najdaljšo jamo v Srbiji s prek 2300 m odkritih rogov, od katerih je približno 600 m dostopnih za turiste. Jamo je preučeval že Jovan Cvijić.

JURE TITČAR

Slika 2: Rudnik bakra v Majdanpeku. Rudnik ima dva večja odprta kopa – slika prikazuje manjši »Severni revir«, ki je po daljši osi dolg okrog 1900 m, po krajši 1100 m, višinska razlika med najvišjo in najnižjo točko pa je prek 300 m.

MATIJA ZORN

Slika 3: Geološki stolpec v interpretacijskem središču Narodnega parka Džerdap v Dolnjem Milanovcu. Narodni park (približno 640 km²) s širšim zaledjem (skupaj približno 1300 km²) je bil leta 2020 vključen v UNESCO-vo mrežo globalnih geoparkov.

s pripravo učnih gradiv za različne stopnje šolanja, na primer z učbenikom o regionalni geomorfologiji (*Regionalna geomorfologija*, 1978). Sledila je predstavitev obsežnega bibliografskega opusa Jovana Cvijića, posvečenega krasu, tej pa predstavitev o teorijah pretakanja podzemne kraške vode, speleogenezi in reliefno-hidroloških značilnostih večjih jam v Srbiji. V nadaljevanju smo med drugim spoznali datacije jamskih sedimentov v Makedoniji, glaciokras v Črni gori ter pojavnost krasa v izobraževalnem sistemu v Srbiji. Več predstavitev je bilo posvečenih biodiverziteti ter fosilnim in arheološkim ostankom v jamah Srbije kot tudi kaški geomorfološki dediščini in geoturizmu.

Posveta smo se udeležili trije Slovenci; poleg podpisanega še Mauro Hrvatin in Jure Tičar (vsi ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika), predstavili pa smo paleopodnebne raziskave iz Jame v Dovčku na Gorjancih, sledenje voda, ki odtekajo s Triglavskega ledenika ter raziskave podledeniških karbonatnih sedimentov v jugovzhodnih Alpah.

Drugi dan posveta je sledila ekskurzija na kraško območje v vzhodni Srbiji, z glavnimi postanki: Kučevo (jama Ravništarka), Majdanpek (Rajkova jama) (sliki 1 in 2) in Dolnji Milanovac (središče za obiskovalce Narodnega parka Džerdap; slika 3).

Ob posvetu je izšel tudi zbornik z naslovom *Kras – vekovna naučna inspiracija* (2022; ISBN 978-86-6283-127-9), v katerem je objavljena večina prispevkov, ki so bili predstavljeni na posvetu.

Matija Zorn

16. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji

Ljubljana, 27. 9. 2022

Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v sodelovanju z Oddelkom za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Zvezo geografov Slovenije in Zvezo